

D ů v o d y:

Žalobce požaduje náhradu škody na dobytku utrpěné, tvrdě, že byla způsobena nedbalostí zřízců telegrafní správy, kteří koncem roku 1924 při pracích na telegrafním vedení, upevněném na střeše žalobcovy stodoly, nechali spadnouti odpadky drátů do píce složené na půdě stodoly. Odvolací soud zrušil rozsudek prvního soudce i předcházející mu řízení jako zmatečné a odmítl žalobu, poněvadž pokládal žalobní nárok za nárok na náhradu dle §§ 6 odst. (2) a 9 odst. (5) zákona o užití dopravních cest a nemovitostí pro telegrafy ze dne 27. ledna 1922 čís. 33 sb. z. a n. S tímto jeho názorem nelze souhlasiti. Při řešení otázky přípustnosti pořadu práva, o kterou prozatím výhradně jde, může a musí zůstat stranou, zda náleží žalobcova škoda ke škodám uvedeným v §u 6 (2) zákona. Tolik jest však jisto, že požadovaná náhrada není náhradou dle §u 9 odst. (5), jejíž stanovení jest vyhrazeno okresním soudům a nespornému řízení. Ze souvislosti pátého odstavce §u 9 s předcházejícími čtyřmi odstavci, které upravují řízení, vynucující trpění telegrafních zařízení na dopravních cestách a cizích nemovitostech, plyne, že se tu náhradou rozumí odškodné, příslušející vlastníkovu za to, že bylo jeho nemovitosti použito ku telegrafním účelům, tedy náhrada za majetkové újmy, způsobené mu přímo a bezprostředně zřízením a udržováním telegrafu na jeho n e m o v i t o s t i. Budou to zpravidla škody, které mohou již předem býti podle plánu zamýšleného zřízení telegrafu předvídaný a podle druhého odstavce §u 9 ohlášeny. Z materiálů k tomuto zákonu, tisk čís. 1096 a 3386, totiž z důvodových zpráv ústavně-právních výborů senátu i poslanecké sněmovny, jest nade vší pochybnost patrné, že vzorem pro odkázání nároků odškodňovacích na řízení nesporné byla ustanovení vyvlastňovacího zákona ze dne 18. února 1878, čís. 30 ř. zák., dále §§ 13—15 zákona o státní podpoře soustavné elektrisace ze dne 22. července 1919, čís. 438 sb. z. a n., že zákon má tu na mysli jenom ony majetkové újmy, které má povolení užívacích práv na cizí nemovitosti pro zatíženého bezprostředně v zápětí, a jež má dle §u 15 zákona posléze zmíněného určiti na základě odhadu znalců již politický úřad současně s povolením užívacích práv, při čemž jest však zatíženým vyhrazeno právo, by zažádali za stanovení odškodného u místně příslušného okresního soudu řízením nesporným. Nárok uplatněný žalobcem v tomto sporu není nárokem na takovou náhradu a nehodí se po vzoru řízení vyvlastňovacího ku jednání v řízení nesporném jako doplňku předcházejícího správního řízení. Jeho projednávání řízením nesporným bylo by také v rozporu s § 2 čís. 1 nesp. říz. ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák., neboť nejde při něm pouze o zjištění sporné výše náhrady jejím odhadem, nýbrž o řešení skutkových a právních otázek, které zůstaly v předcházejícím správním řízení úplně stranou, týkají se i samého důvodu nároku a vyžadují nutně sporného jednání. Proto byla rozepře odkázána odvolacím soudem neprávem ku projednání v řízení nesporném, a musilo býti uznáno, jak se stalo.

Čís. 5448.

Zajištění nároku knihovní poznámkou nelze posuzovati jen s hlediska §u 382 ex. ř., nýbrž i s hlediska příslušných předpisů knihovního zá-

kona. Ani dle řu 20 ani dle řu 61 knih. zák. není přípustnou knihovní poznámka žaloby na knihovní postup knihovní pohledávky.

(Rozh. ze dne 11. listopadu 1925, R I 925/25.)

Návrhu, by byla knihovně poznamenána žaloba o postup pohledávky i se zástavním právem na nemovitosti, soud první stolice vyhověl, rekursní soud návrh zamítl. **Důvody:** Dle řu 61 knih. zákona jest poznámka žaloby přípustna pouze tehdy, má-li žalobkyně své právo knihovně zapsáno. Tohoto předpokladu zde není, poněvadž žalobou uplatňuje se právo, pro žalobkyni posud knihovně nezapsané, totiž nárok na knihovní postup hypotekární pohledávky.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Žalobkyně domáhá se, jak z jejího návrhu vysvítá, nejen výslovným návrhem na povolení prozatímního opatření obstavkou, o němž dosud ani v první stolici ještě rozhodnuto není, nýbrž i navrženou knihovní poznámkou žaloby prozatímního zajištění svého žalobou uplatněného nároku na knihovní postup knihovní pohledávky, neboť v návrhu podrobně odůvodňuje a osvědčiti hledí nebezpečí, které hrozí uskutečnění jejího nároku z jednání žalovaného. Nejde o nárok peněžitý a, ježto ř 382 ex. ř. zajišťovací prostředky uvádí jen příkladmo, lze sice připustiti, že k zajištění takovýchto nároků jsou za ostatních zákonných podmínek přípustny též jiné zajišťovací způsoby v řu 382 ex. ř. neuvedené. Navržené zajištění zažalovaného nároku knihovní poznámkou žaloby jest však posuzovati nejen s hlediska řu 382 ex. ř., nýbrž dlužno též zkoumati, zda navržená poznámka vyhovuje i předpokladům knihovního zákona. Že s hlediska řu 61 knih. zák. není přípustnou, odůvodnil správně již rekursní soud a stačí proto odkázati k jeho důvodům. Navržená knihovní poznámka není však přípustnou ani s hlediska řu 20 knih. zák., jak mylně má za to stěžovatelka, poněvadž se jí nemají uvést v patrnost osobní poměry rázu řu 20 lit. a) knih. zák., ani se jí nemají přivoditi určité právní účinky podle ustanovení knihovního zákona nebo civilního řádu soudního neb exekučního řádu (lit. b). Knihovní poznámky k jiným účelům však přípustnými nejsou, jak z doslovu řu 20 knih. zák. nepochybně vysvítá.

Čís. 5449.

Sudiště podle řu 99 j. n. nemůže se dovolávati žalobce, bydlící v cizozemsku, pro žalobu o splnění kupní smlouvy ohledně nemovitosti v tuzemsku, byla-li smlouva ujednána v cizozemsku a tamže měla být splněna. Jest bez významu, že smlouva měla být sepsána a zavtělena tuzemským právním zástupcem žalobce v tuzemsku. Jde-li o jednotnou smlouvu, nestačí ku založení sudiště, že pouze jeden z více žalobců má bydliště v tuzemsku.

(Rozh. ze dne 11. listopadu 1925, R I 934/25.)